

Folketingets Socialudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
post@sm.dk
www.sm.dk

Sagsnr.
2024 - 545

Doknr.
980588

Dato
25-03-2025

Folketingets Socialudvalg har d. 25. februar 2025 stillet følgende spørgsmål nr. 3 (L 130) til social- og boligministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet på udvalgets vegne.

Spørgsmål nr. 3:

"Mener ministeren, at udsatte borgere, der bliver bortvist fra herberg, har ressourcer til at rejse en sag ved domstolene?"

Svar:

Jeg forstår spørgsmålet således, at der spørges til, om udsatte borgere, der bliver bortvist fra et herberg, har økonomiske ressourcer til at rejse en sag ved domstolene.

Det følger af grundlovens § 63, stk. 1, at domstolene kan påkende ethvert spørgsmål om øvrighedsmyndighedens grænser. Det vil dermed være muligt for en borger, der er blevet bortvist fra et herberg, at rejse sagen ved domstolene.

Jeg har til brug for besvarelsen indhentet bidrag fra Justitsministeriet, der oplyser følgende om mulighed for og omkostningerne forbundet ved at rejse en sag ved domstolene:

"Lovligheden af en myndigheds afgørelser efter serviceloven kan, såfremt der i serviceloven eller anden lovgivning ikke findes særlige regler om domstolsprøvelse, prøves ved at indbringe en civil sag for domstolene. Omkostningerne ved at gennemføre en sådan retssag beror på sagens omfang mv., herunder parternes påstande og anbringender og beviser.

Retsplejelovens §§ 325-328 indeholder regler om fri proces efter økonomiske kriterier. Reglerne er udtryk for, at staten yder økonomisk bistand med henblik på at sikre den enkelte borgers adgang til domstolene.

For at kunne meddeles fri proces efter disse regler, skal ansøgeren opfyldes nogle økonomiske betingelser i form af en vis indtægtsgrænse (236.000 kr. for enlige og 300.000 kr. for samlevende, der forhøjes med 41.000 kr. for hvert barn under 18 år, alle tal i 2005-niveau) og må ikke have en retshjælpsforsikring.

I retsplejelovens § 327 er oplyst de sagstyper, hvortil der kan meddeles fri proces, uden at der skal foretages en nærmere vurdering af, om ansøgeren har rimelig grund til at føre proces. Dette er eksempelvis sager om forældremyndighed.

Derudover kan der efter retsplejelovens § 328 meddeles fri proces i sager, hvor ansøgerens skønnes at have rimelig grund til at føre proces. I denne vurdering indgår bl.a. sagens betydning for ansøgeren, ansøgerens udsigt til at få medhold og størrelsen af de forventede omkostninger.

Endelig kan der efter retsplejelovens § 329 uden for de tilfælde, der er nævnt i §§ 327 og 328 meddeles en part fri proces, når særlige grunde taler for det. Det gælder navnlig i sager, som er af principiel karakter eller af almindelig offentlig interesse, eller som har væsentlig betydning for ansøgerens sociale eller erhvervsmæssige situation.

Efter retsplejelovens § 331 medfører fri proces for den, der meddeles det, som udgangspunkt bl.a. fritagelse for retsafgifter, beskikkelse af en advokat til at udføre sagen mod vederlag af statskassen, godtgørelse for udgifter, som med føje er afholdt i forbindelse med sagen og fritagelse for at erstatte modpartens sagsomkostninger.

Virkningerne af fri proces omfatter hele sagen i den pågældende instans og tillige de foranstaltninger, som af hensyn til forberedelsen af sagsanlægget med føje er foretaget inden meddelelse af fri proces. Virkningerne omfatter endvidere behandlingen af sagen i 2. eller 3. instans, såfremt sagen er indbragt for højere ret af modparten og den part, der har fri proces, helt eller delvis har fået medhold i den foregående instans.”

Jeg kan afslutningsvist oplyse, at jeg har besluttet at stille ændringsforslag om, at forslaget om afskæring af klageadgangen for afgørelser om bortvisning fra herberger m.v. udgår af det samlede lovforslag.

Med venlig hilsen
Sophie Hæstorp Andersen
Social- og boligminister